

**Міністерство охорони здоров'я України
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР
КОНТРОЛЮ ТА ПРОФІЛАКТИКИ ХВОРОБ МІНІСТЕРСТВА
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»**

**Запорізький державний медико-фармацевтичний університет
Департамент охорони здоров'я Запорізької облдержадміністрації**

Т Е З И

**Науково-практичних та наукових робіт на тему
«Моніторинг, аналіз та оцінка ризиків стану здоров'я населення
Запорізької області»**

*м. Запоріжжя
2023 рік*

належать депресивні розлади та біполярні розлади, при цьому загальний об'єм депресивних розладів становить більше ніж 55% усієї групи та щороку збільшується. Що стосується розподілу депресивних розладів, то жінки та молодь страждають депресивними розладами частіше ніж чоловіки.

Кількість осіб, які перебувають на стаціонарному лікуванні, у порівнянні з 2016 роком, збільшилася на 23,7% (відповідно, у 2016 році стаціонарного лікування потребували 172 696 осіб, а у 2020 році – 234 308). Це може свідчити, як про погіршення психічного здоров'я населення, так і про покращення системи роботи лікарів з приводу своєчасної діагностики психічних станів. У дітей показник захворюваності на психічні розлади (вип./100 тис. осіб віком до 18 років) вдвічі перевищував рівень дорослих. При дослідженні встановлені і гендерні відмінності: у чоловіків майже на 30 % вищі показники, ніж у жінок.

Аналіз захворюваності та поширеності випадків психічних розладів в Україні за період 2016 – 2020 рр. дав змогу встановити нерівномірність поширеності захворюваності в окремих категоріях. Однією з основних причин є діагностика та лікування депресивних розладів як супутнього захворювання лікарями інших спеціальностей. За окремими результатами досліджень було встановлено, що депресивні розлади мають вплив на серцево-судинну систему через ожиріння та високий рівень холестерину. Незважаючи на те, що встановлення діагнозу та призначення лікування психічних розладів здійснюють лікарі-психіатри, значну кількість заспокійливих препаратів часто призначають лікарі інших спеціальностей і, як результат, кількість зафіксованих випадків захворюваності значно нижча, ніж реальна частка.

У відповідності з національними оцінками поширеності психічних захворювань в Україні за вказаний період психічні розлади мали приблизно 5 % населення. Не виключено коливання цього показника, тобто, можна припустити, що для оцінки реальної поширеності психічних розладів ця інформація є неповною. Так, наприклад, у ході дослідження STEPS, яке проводилося у 2019 р. було виявлено, що 12,4 % опитаних мали симптоми депресії протягом року.

Висновки. Психічне здоров'я та психічне благополуччя є найважливішими складовими високого рівня якості життя, що дають змогу людині вважати своє життя повноцінним та значущим, бути активними і творчими членами суспільства. Тому поліпшення психічного здоров'я, профілактика психічних порушень, лікування, реабілітація осіб із проблемами психічного здоров'я та догляд за ними є пріоритетними завданнями для нашої держави.

Порівняльний аналіз розвитку епідемічного процесу захворюваності гострої респіраторної хвороби, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, у Запорізькій області у 2020 - 2022 рр.

Тищенко Т.М., Мащак О.І.,

Черненко С.В.,

ДУ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ»

доцент, к.мед.н. Федорченко Р.А. Запорізький державний медико-фармацевтичний університету

Актуальність: Пандемія COVID-19 визначила необхідність проведення всебічного аналізу епідеміологічних особливостей в різні періоди підйому захворюваності серед населення Запорізької області з обов'язковою оцінкою ефективності проведених протиепідемічних заходів.

Мета: виявити епідеміологічні особливості протікання гострої респіраторної хвороби, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, у Запорізькій області у 2020 - 2022 р.р., виявити кореляційний зв'язок між динамікою захворюваності дитячого населення і впровадження дистанційної форми навчання в освітніх закладах Запорізької області.

Матеріали і методи: проведений ретроспективний епідеміологічний аналіз захворюваності гострої респіраторної хвороби, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, у Запорізькій області у 2020 - 2022 р.р. Використані дані інформаційної бази системи епіднагляду ЕЛІССЗ та форми № 1 «Звіт про окремі інфекції та паразитарні захворювання». Проведені статистичні розрахунки кореляційних зв'язків на підставі кореляційно-регресивного аналізу. Наявність РНК SARS-CoV-2 було підтверджено методом полімеразної ланцюгової реакції в реальному часі зі зворотною транскрипцією.

Результати і обговорення:

При аналізі проявів епідемічного процесу COVID-19 серед населення Запорізької області у 2020 - 2022 роках виявлено п'ять циклів підвищень захворюваності, що відрізняються клініко-епідеміологічними проявами перебігу COVID-19, що обумовлено геноваріантом збудника. За два роки пандемії суттєві відмінності у віковій структурі хворих не спостерігались. У першому періоді зростання захворюваності (березень - червень 2020 року) та у п'ятому (січень 2022 – березень 2022 року) – переважали вікові групи 30 - 64 роки та 65 и старше. Враховуючи той факт, що саме діти будь-якого віку повинні бути в фокусі особливої уваги, так як вони відіграють визначальну роль в розповсюдженні пандемії встановлено: частка дитячих випадків COVID-19 серед всіх зареєстрованих (N=21031), становила 8,67%, загальна дитяча інфекція населення суб'єкта становило 7,3%. За наявними даними, діти хворіють рідше, при цьому менш виражені клінічні симптоми, рідше вимагають госпіталізації.

Необхідні протиепідемічні заходи повинно впливати на всі 3 ланки епідемічного процесу та забезпечити зниження захворюваності серед дорослого і дитячого контингенту.

З метою оцінювання ефективності проведених протиепідемічних заходів проведено аналіз захворюваності серед дітей, що отримують освіту дистанційної та очної форми навчання.

Результати кореляційно-регресійного аналізу свідчать про наявність сильного прямого кореляційного зв'язку між підвищенням рівнів захворюваності дітей шкільного віку та термінами самоізоляції, що вказує на актуальність дій, проведених співробітниками ЗОЦКПХ з вересня 2022 р. по

лютий 2023 р. щодо своєчасної самоізоляції школярів ($r=0,85$, $p\leq 0,05$), тимчасового припинення учбового процесу в класах та установах ($r=0,80$, $p\leq 0,05$) та впровадженні дистанційної форми освіти ($r=0,76$, $p\leq 0,05$).

Висновок.

Впровадження дистанційної форми освіти є ефективним заходом впливання на динаміку зниження захворюваності COVID-19 в освітніх закладах.

Кожен з виявлених п'яти підйомів захворюваності на COVID-19 серед населення мав свої особливості. Частка важкої інфекції серед госпіталізованих становила відповідно 3,7%, 4,7%, 3,3%, 3,3%, 3,2% за хвилями зростання захворюваності. Протягом перших двох хвиль COVID-19 хвороба протікала у вигляді ГРВІ (80%). У другій хвилі частка хворих, госпіталізованих у відділення інтенсивної терапії з мультисистемним запальним синдромом, досягла 57,6%. Під час третьої хвилі COVID-19 спостерігалось зростання кількості випадків двосторонньої вірусної пневмонії (34,8%), важких форм пневмонії. У четвертому періоді пацієнти з групи ризику становили 72,3%, госпіталізованих у відділення інтенсивної терапії. Під час п'ятої хвилі COVID-19 знизилась кількість, госпіталізованих на ранніх стадіях від початку захворювання (44%).

Аналіз захворюваності населення Комунарського і Шевченківського районів м. Запоріжжя на гострі кишкові інфекції за 2018 – 2022 роки

Гуніна Т.Л., Дубовик В.В.

ВП «ЗАПОРІЗЬКИЙ ВІДДІЛ ДУ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ»

Не підлягає сумніву необхідність систематичного проведення ретроспективного аналізу показників захворювання населення на гострі кишкові інфекції у взаємодії з факторами впливу, адже в структурі інфекційної захворюваності та за поширеністю ГКІ щорічно займають «почесні» друге-третє місця, постійно поступаючись першістю лише лідеру – гострим респіраторним інфекціям, та періодично – вітряній віспі. Тобто, щорічно ГКІ вражають велику кількість громадян, серед яких – діти, люди похилого віку, працююче населення.

Мета роботи: З'ясувати особливості епідемічного процесу гострих кишкових інфекційних захворювань населення Комунарського і Шевченківського районів за 5 років – з 2018 по 2022 рр. - на фоні показників м. Запоріжжя. Встановити причини динаміки захворюваності.

Результати:

За п'ять років в Комунарському і Шевченківському районах було зареєстровано 4562 випадки гострих кишкових інфекцій, що становило 38,6% від ГКІ, зареєстрованих по м. Запоріжжя.

За сумою ГКІ показник захворюваності населення Комунарського району коливався від максимального 625,01 на 100 тис. в 2018 році до мінімального 165,76 на 100 тис. в 2022 році, тобто за 5 років відбулося зниження в 3,8 рази. В

Захворюваність на туберкульоз серед дорослого населення України. к.мед.н., доцент Запорізький державний медико-фармацевтичний університет Федорченко Р.А., лікар-інтерн Івченко Д.М.	39 - 42
Стан психічного здоров'я населення України. к.мед.н., доцент Запорізького державного медико-фармацевтичний університету Федорченко Р.А., лікар-інтерн Подакова Т.І.	42 - 44
Порівняльний аналіз розвитку епідемічного процесу захворюваності гострої респіраторної хвороби, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, у Запорізькій області у 2020 - 2022 рр. Тищенко Т.М., Мащак О.І., Черненко С.В. ДУ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ», доцент, к.мед.н. Федорченко Р.А. Запорізький державний медико-фармацевтичний університету	44 - 46
Аналіз, тенденції і особливості надання платних послуг відокремленим підрозділом «ЗАПОРІЗЬКИЙ ВІДДІЛ ДУ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ» в 2018 - 2022 роках. Хомутов В.О., Дудка Г.І., Валюх О.С. відокремлений підрозділ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ВІДДІЛ ДУ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ»	46 - 48
Аналіз захворюваності населення Комунарського і Шевченківського районів м. Запоріжжя на гострі кишкові інфекції за 2018 – 2022 роки. Гуніна Т.Л., Дубовик В.В. ВП «ЗАПОРІЗЬКИЙ ВІДДІЛ ДУ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ»	48 - 49
Застосування пересувних дезінфекційно-душових установок для проведення повної санітарної обробки особового складу та населення на окупованих і деокупованих територіях в різі руйнування об'єктів інфраструктури в польових умовах. Лещишин П.В., Шахова А.І. ВП «ЗАПОРІЗЬКИЙ ВІДДІЛ ДУ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ»	50